

OPINIÓ

PEDRA SECA

Xavier Gual
EMPRESARI @xaviergual

I PER FI, ELS 206

Dues setmanes després de l'últim accident mortal a les mines del Bages, a Sant Corneli s'ha fet un homenatge als miners, especialment als dos-cents sis que van morir durant el segle XX (del 1903 al 1996), a les d'aquesta comarca berguedana. Un monòlit els recordarà per sempre. Mirar enre i recordar, evocar i honorar, a ells, els seus familiars i els seus amics és fer-los reviure a l'únic lloc on és possible: a la memòria dels seus i en la col·lectiva de tots. Un deure i una catarsi necessària. S'ha explicat i s'ha dit quasi tot sobre el temps del carbó a les faldes del Pirineu. S'ha fet èpica del seu sindicalisme revolucionari, de la seva fortale- sa física i de caràcter dels que s'apuntaven a baixar a les gale- ries i en sortien amb el rostre ennegrit, una burilla als llavis i un rostre somrient.

Amb el segle XXI arrencat i pel que s'aprecia corrent a una velo- citat que els astoraria a tots, per oblit, per manca de voluntat o per una aparent falta de temps per recordar, els herois sempre van quedant als llimbs de la so- cietat. I és un heroi qualsevol que perd la vida treballant o de- fensant les seves idees. Mentres- tant, els tres-cents cinquanta- cinc de les comarques d'aquí que van afusellar els franquistes queden encallats, menystinguts i alguns a les cunetes per manca de voluntat dels que de debò manen (i han manat sempre). Cercs ha organitzat amb honor l'acte que farà que l'oblit que es genera després de morir s'aturi amb els noms de les víctimes en

«Fem un salt en el temps de les èpoques del mineral negre a la d'un altre d'arenós i de tonalitat rosada»

el monument inaugurat al da- vant del museu. De fet, una de les poques accions materials positives que en queda, d'aque- lles èpoques de lluita de classes, en què les opcions eren només tres: treballar a la mina jugant- se-la cada dia, fer de pagès o treballar a les colònies tèxtils. Per aquells paratges també hi queden les ruïnes dels edificis industrials abandonats i restes de les extraccions que la natura va cobrint amb més o menys eficàcia. Caldren centúries per tal que les ferides al territori dei- xin de ser visibles. Per tenir-ho en compte uns quants pobles riu avall. Amb els que van morir i els seus parents, hi havia tots els nostres avantpassats amb unes vides que seriem incapa- ços d'acceptar malgrat els nos- tres dimonis actuals anomenats crisi, atur, hipoteques i estrès. Serien foteses per a aquelles gents d'expressió endurida. El

mort 116 de la llista que figura al monòlit acabat d'inaugurar és *El Pinxo*. Víctima mortal als anys 20 a la mina Serrat Pinós a la Pobla de Lillet. Tan anònim que no ha quedat registrat amb nom i cognoms. De segur que fou en una d'aquelles galeries primàries i artesanes, un forat simple a la terra, sense cap pre- venció ni seguretat, extraient carbó amb un pic i una vagone- ta que arrossegava la mula que l'acompanyava en la seva aven- tura diària. Sense èpica, sense justes reivindicacions, sense re- voltes ni vagues, potser sense patró, potser sense casc. Fem un salt en el temps de les èpoques del mineral negre a la d'un altre d'arenós i de tonalitat

«Que ningú s'estranyi quan potser aparegui el mes de gener. Les mines són a la llista de la CUP»

rosada. Del pic i la pala a les modernes piconadores que fan la feina dels homes d'abans. Del Berguedà antic al Bages d'avui. A la realitat actual de les mines de potassa i sal en explotació de Sallent i de Súria. I d'ací a la po- lítica. Perquè cal no perdre de vista que amb allò de «Mas o març» hi ha unes quantes car- petes a sobre la taula de la nego- ciació. Es negocia un anomenat pla de xoc amb mesures socials, ajudes a la pobresa, un salari mínim de 1.000 euro i altres que els mitjans van desgranant amb profusió. N'hi ha una d'impor- tància teòricament menor en la llista però que pot ser clau per al rerepaís. Que ningú s'estranyi quan potser aparegui el mes de gener. Les mines són a la llista de la CUP. En parlarem, tots i molt, si en Mas i els seus se sur- ten amb la seva. La cadira de President tindrà – si l'assoleix – moltes contrapartides.

GRÀCIES, CADÍ

TRIBUNA

Albert Batalla i Siscart
ALCALDE DE LA SEU D'URGELL

L'Ajuntament de la Seu d'Ur- gell ha decidit concedir a la Cooperativa Cadí la Medalla d'Honor de la Ciutat amb motiu del centenari d'aquesta empresa urgellenca. El reconeixement pretén ser un homenatge a tothom que ha fet pos- sible aquests 100 anys de feina amb el territori i per al territori: ramaders, tre- balladors, juntes directives i, evident- ment, consumidors d'arreu que han confiat en el resultat d'aquesta feina. Cadí va néixer fruit d'una situació de cri- sis agrària arran de les malvestats que la fil-loxera feu a la vinya urgellenca. Més enllà del desconcert propi d'un mal mo- ment, les ganes de trobar solucions, la creativitat d'imaginar fórmules empre- sarials avançades i la capacitat de lide- ratge de Josep Zulueta, entre altres per- sonatges rellevants, van afavorir la crea- ció d'un incipient projecte vinculat a la

producció de llet i mantega. Una llavor que, al llarg d'aquests 100 anys, ha ger- minat i crescut fins a esdevenir una frondosa i sòlida realitat agroalimentària per a les nostres comarques i per al país sencer. El nostre paisatge s'ha modelat en fun- ció de l'activitat agrària i ramadera en què Cadí ha tingut un paper clau. Aquesta activitat, malgrat la progressiva concentració d'explotacions al fons de les valls, encara avui fixa població al ter- ritori i esdevé un element fonamental per entendre l'estructura geogràfica d'u- na comarca com l'Alt Urgell i, potser en menor grau, la Cerdanya. De l'actitud valenta i fins i tot arriscada d'aquells pioners, de la capacitat de tre- ballar cooperativament, de l'esforç i la suor de molta gent, del compromís amb el territori... de tot això en podem apren- dre avui moltes lliçons i prendre'n un bon exemple. Cadí ha superat guerres mundials, règims polítics de tota mena –amb els consegüents canvis agraris– i fins i tot un procés d'integració europea i globalització mundial que ha transformat radicalment el sector pri- mari a casa nostra. Del repte, sempre Cadí, n'ha fet una oportunitat. No en va avui és capaç de transformar llet de la Seu, Peramola o Meranges i vendre aquests productes als Estats Units, el

Marroc o l'Àsia. La nostra fil-loxera té avui altres formats i expressions, però els reptes que tenim al davant requereixen aquesta actitud valenta, d'esforç, creativitat i suma que van demostrar els urgellencs fa una cen- túria. Cadí és, com dèiem, un estendard de la nostra targeta de presentació al país i al món. Som la capital del formatge i, en bona part, ho devem a aquests 100 anys de la Cooperativa. Cadí és el pal de pa- ller d'aquest relat que es completa amb elements tan potents com la Fira de For- matge Artesanal del Pirineu, en el marc de la Fira de Sant Ermengol; en la crei- xent en quantitat i sobretot en qualitat producció de formatge artesanal a les nostres comarques; en la formació for- matgera a la nostra Escola Agrària del Pirineu; en la potenciació turística a tra- vés l'Espai Ermengol i les visites a les for- matgeries; en la consolidació de comerç especialitzat a la mateixa Seu o bé en la investigació genètica d'alt nivell mun- dial que es produeix en una explotació de la comarca.

«Cadí ha superat guerres mundials, règims polítics de tota mena i fins i tot un procés d'integració europea i una globalització mundial»

Però Cadí és encara més: la Cooperativa ha estat un motor de suport a clubs es- portius i entitats culturals del nostre mu- nicipi, fent una acció de mecenatge fo- namental per a la continuïtat i l'èxit de molts projectes que fan ciutat i territori. Els mateixos protagonistes han volgut reconèixer-ho fent una mostra d'agra- ïment comú. En una ciutat petita, on el teixit industrial no és tan nombrós com en altres zones del país, s'agraeix trobar el suport de la principal empresa del municipi en aquesta missió de construir una societat més viva i cohesionada a través de l'esport i la cultura. Per tot això, i molt més, des del consisto- ri de la Seu d'Urgell vam proposar la Co- operativa Cadí per a dos reconeixe- ments importants a escala nacional: la Placa del Mèrit al Treball President Ma- cià, concedida a Cadí el 2014; i la Creu de Sant Jordi, concedida a Cadí al maig d'aquest 2015. Era lògic i necessari que l'Ajuntament li atorgui, doncs, la Meda- lla d'Honor de la Ciutat, com ja es va fer uns anys enrere amb altres urgellencs il·lustres: Eugeni Bregolat, Elvira Farràs i Muntó i Maria Maestre Pal. El centenari és una ocasió perfecta per donar les gràcies a la gran família de Cadí i esperonar-los a continuar cami- nant, com sempre han fet, colze a colze amb la ciutat i el territori. Gràcies, Cadí, i

Visita el amb Regió7

Disposen d'entrades per visitar el Museu Nacional d'Art de Catalunya. Hi podreu veure les col·leccions residents del museu, d'art romànic, gòtic, renaixement i barroc, el llegat Cambó, art modern, la col·lecció Thyssen-Bornemisza, la de dibuixos, fotografia, numismàtica, gravats i cartells.

LLOC:
Palau Nacional -Parc de Montjuïc

Passeu per les nostres oficines i obtindreu

DUES ENTRADES GRATUÏTES per subscriptor.

(Oferta limitada)